

Denna film är producerad med stöd från Utbildningsstyrelsen

Filmen är en del av fortbildningen

***Full av känslor – en fortbildningshelhet i att öka
kunnande inom socioemotionell utveckling och
stödandet av den i småbarnspedagogiken***

förverkligad av

Reglering av känslor

Noora Lohi

noora.lohi@arcada.fi

Reglering av känslor

Vad?

- Vår förmåga att påverka
  - vad vi känner
  - hur länge känslan varar
  - hur stark den är
    - (Eisenberg, Fabes, Guthrie & Reiser 2000)

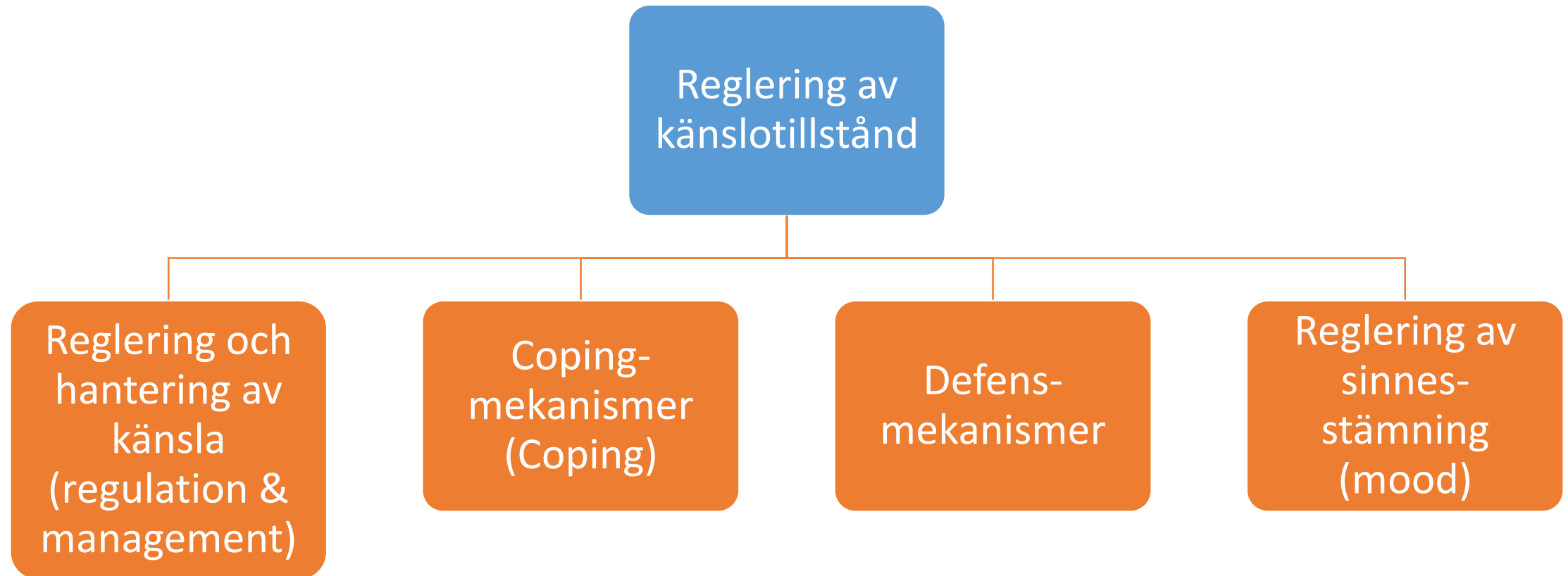
Varför?

- Vi försöker uppnå inre balans (homeostas).
- Reglera förhållandet mellan "negativa" & "positiva" känslor.
- Lindra belastande känslor, så vi kan känna välbefinnande, glädje, tillfredsställelse
  - (Kokkonen, 2017)

Reglering av känslor har samband med

- Psykiskt välmående, funtionsförmåga och balanserat känsloliv
- De individer som är duktiga på att reglera söker också hjälp
- Mer positiva känslor, mindre depression och ångest
- Bättre prestationer
- Mänskorelationer (vänskap och parförhållande) Lycka och längd!
- Positiv kunskap om oss själva, självkänedom,

Reglering av känslor och syskonbegrepp

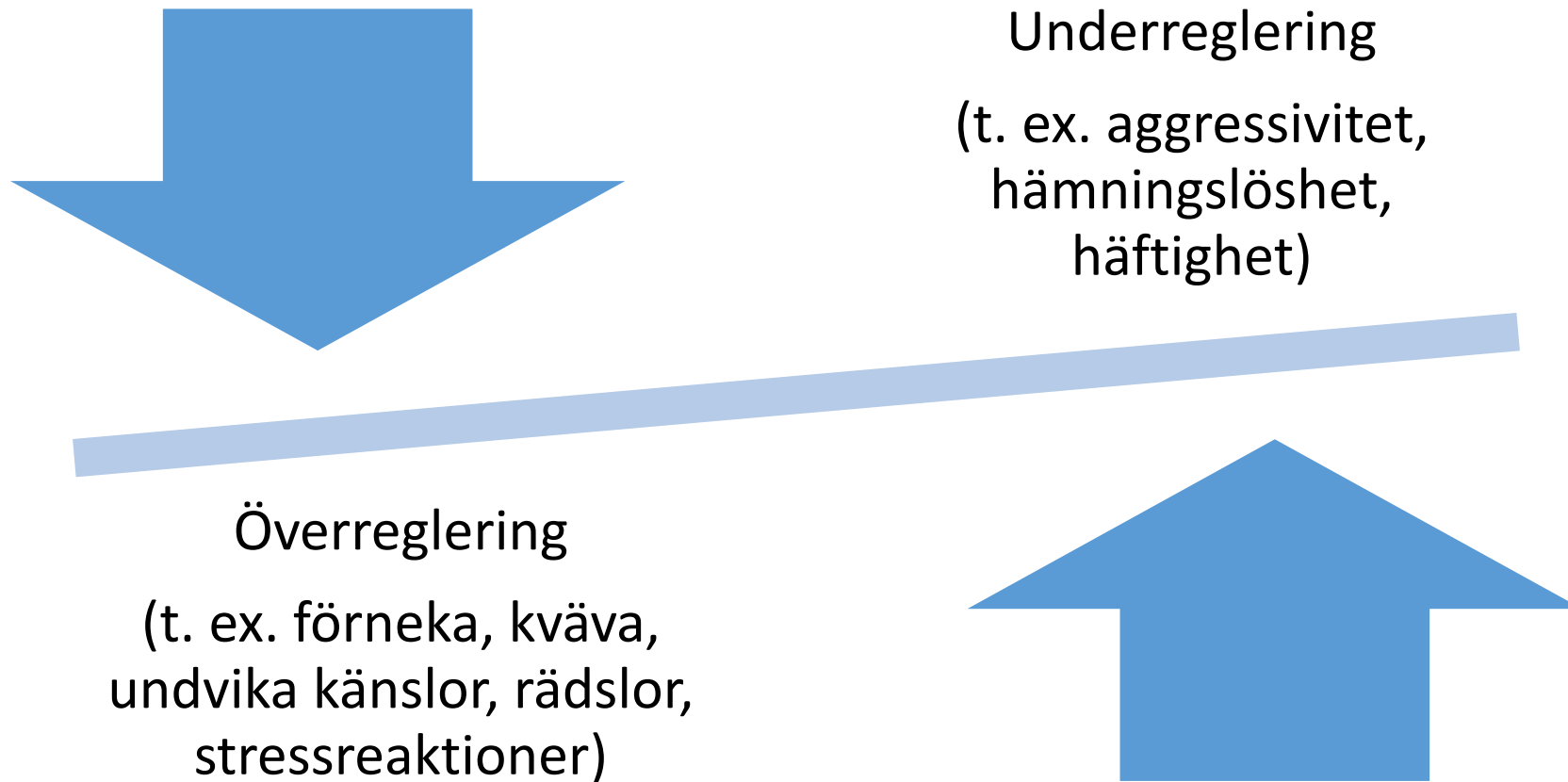

Problem med reglering av känslor (emotion dysregulation)

- Vi kan inte alltid noggrant
  - avgöra hur vi känner
  - vilken känsla vi efterstavar
  - hur mycket de skiljer sig
- Vi litar inte på att vi kan reglera våra känslor och att de kan regleras
- Vi vet kan inte
  - välja rätt sätt att reglera
  - göra det i rätt tid
  - byta till ett mer effektivt sätt

(Webb, Gallo, Miles, Gollwitzer & Sheeran, 2012)

Problem i känsloreglering

Vi kan hjälpa andra reglera sina känslor

Medvetet

- Vi gråter inte för att minska andras sorg
- Vi visar inte vår glädje över att vinna för att den som förlorat inte ska ta illa upp

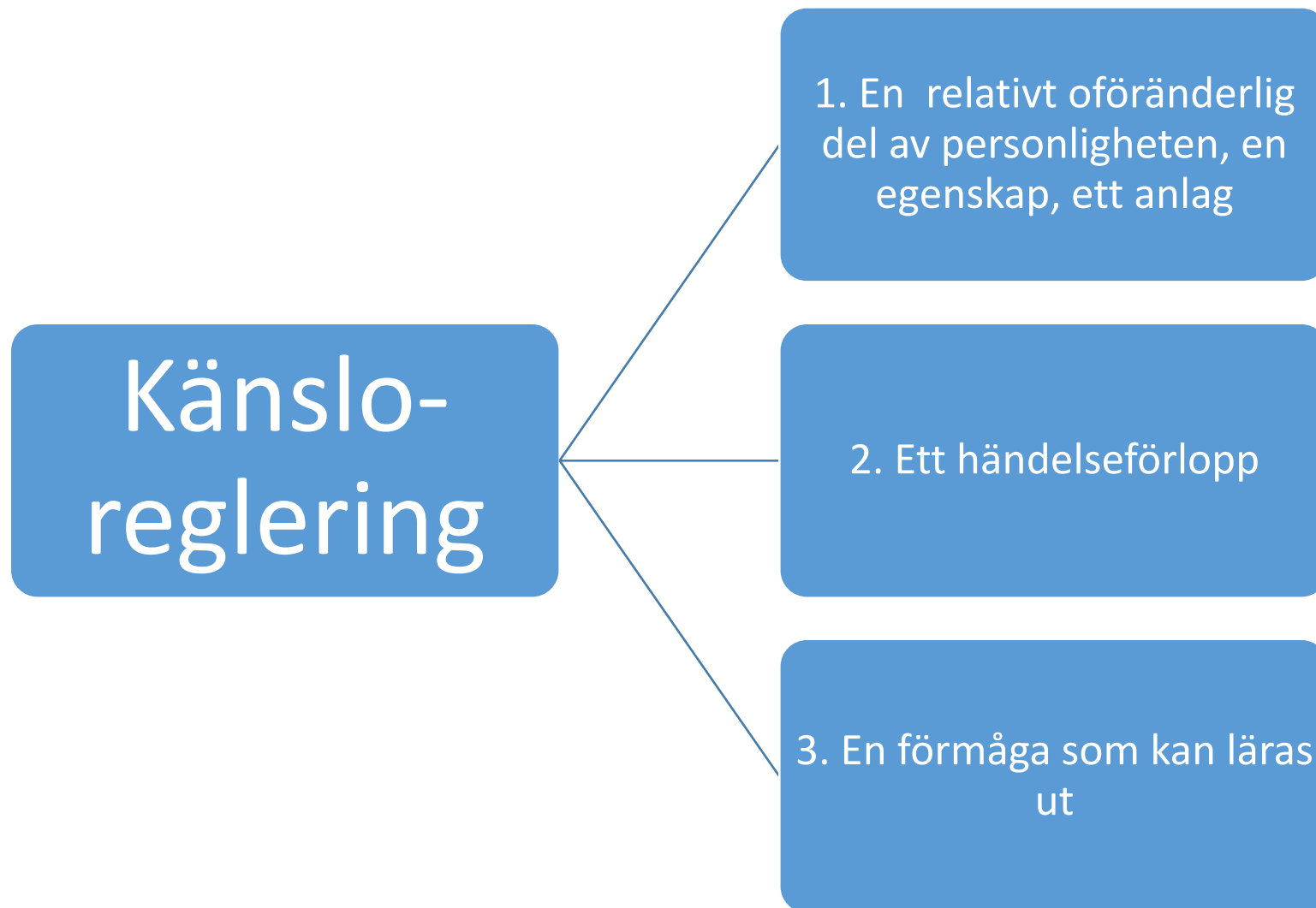
Omedvetet

- Vi härmar andras miner, kroppsställningar...

Aktiv positiv påverkan

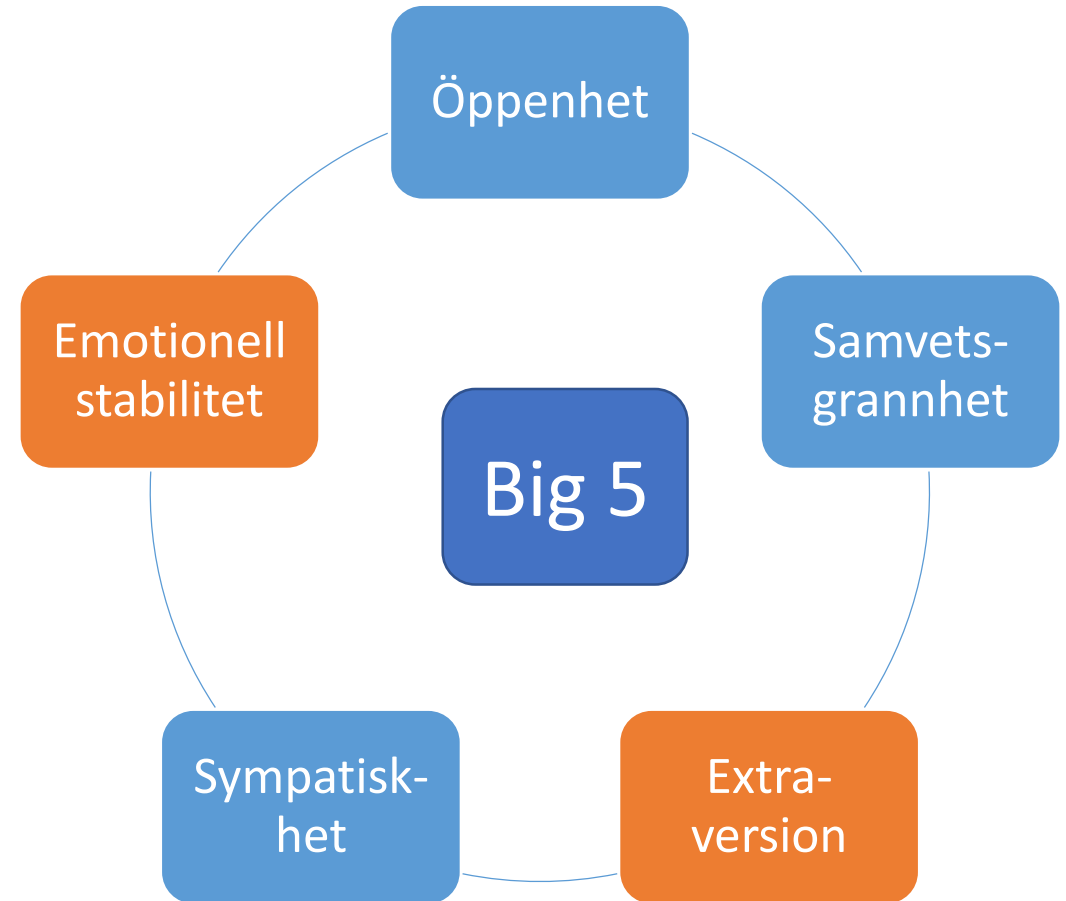
- Hjälpa fokusera på något annat
- Lyfta upp positiva synpunkter
- Påminna om framgångar
- Humor
- Beröring
- ...

Tre förhållningssätt till känsloreglering

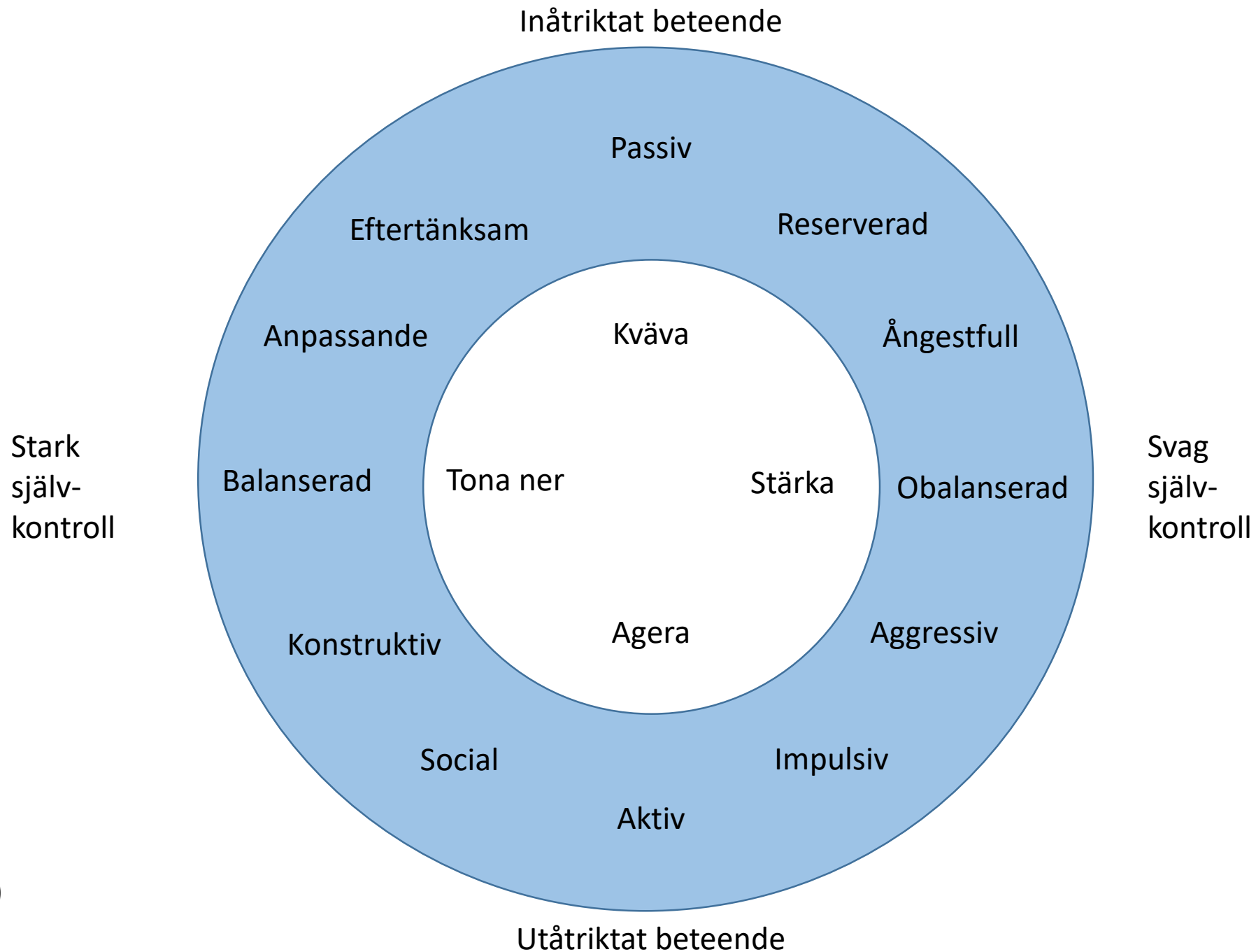

1. Känsloreglering som en relativt oföränderlig del av personligheten, en egenskap, ett anlag

- En del av den emotionella intelligensen
- Biologiskt betingat, 40 % genetiskt betingat

Modell för reglering av känslor och beteende

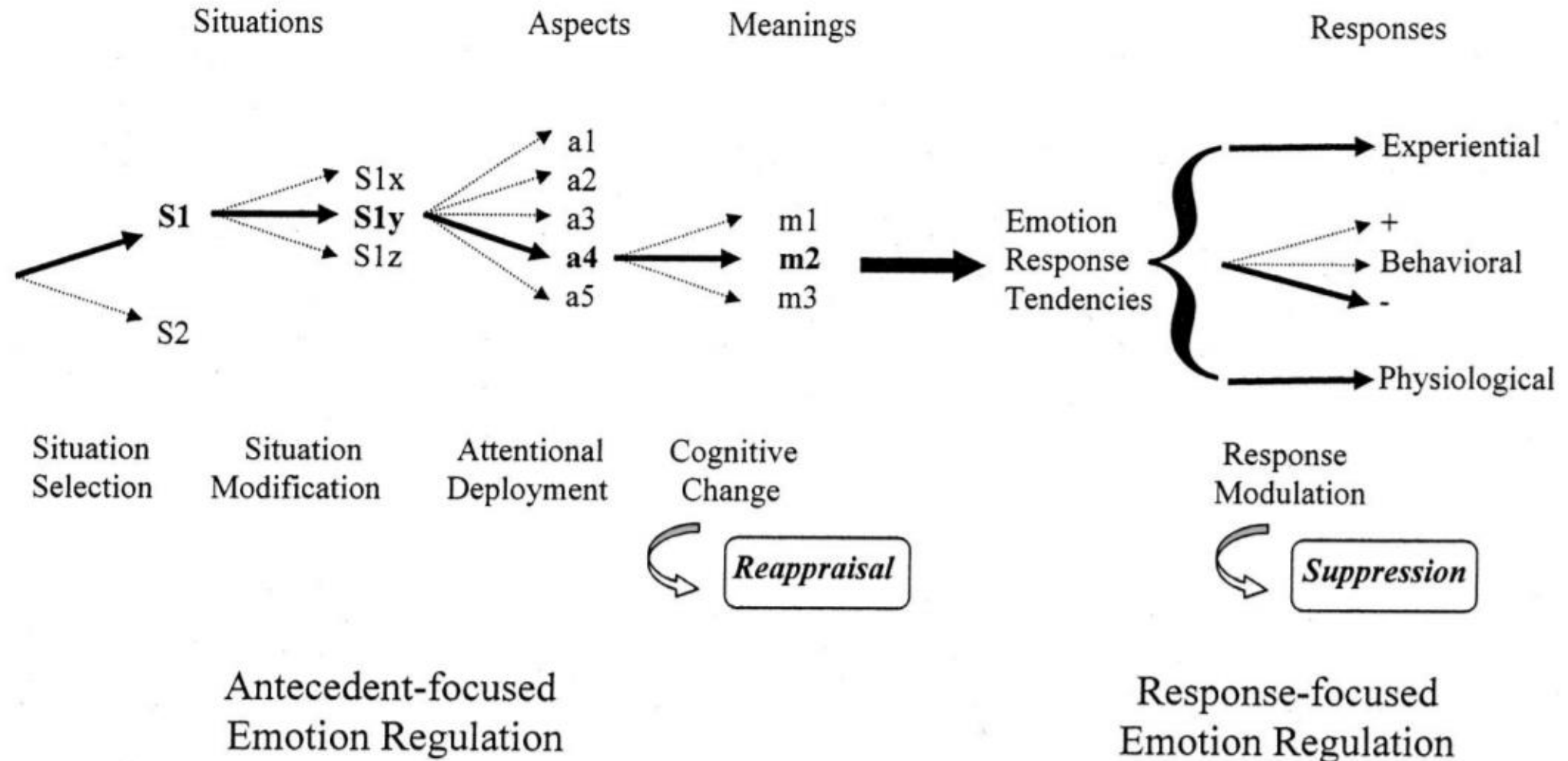
(Pulkkinen, 1995, övers. Lohi)

2. Känsloreglering som ett händelseförlopp

- Känslor kan regleras i olika skeden av processen, förbyggande (situationsbunden reglering) och när reaktionen är på (reaktionsbunden reglering)
- Vi försöker undvika känslan genom de situationsbundna medlen, men om känslan trots våra försök uppstår använder vi reaktionsbundna medlen

Reglering kräver mindre energi, ju tidigare det sker!

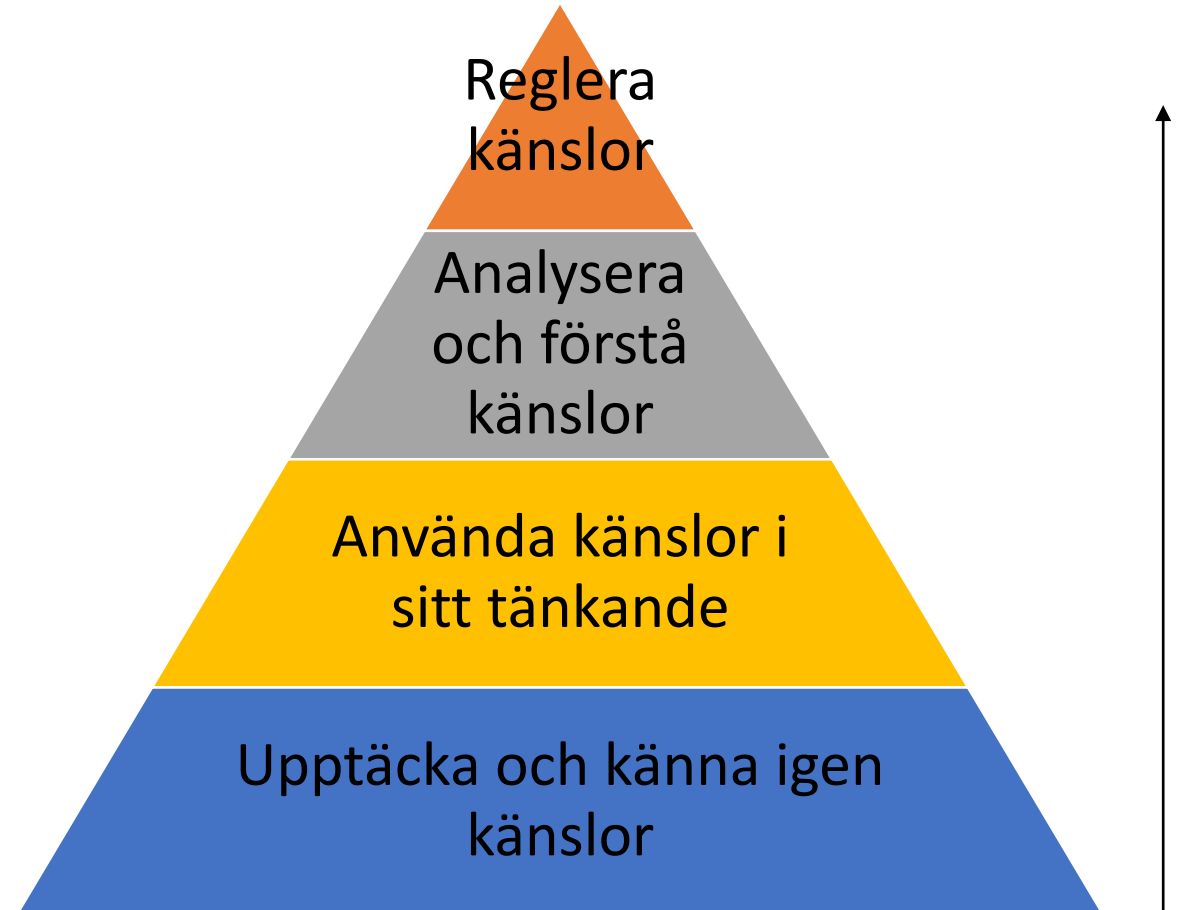
Processmodell för känsloreglering av Gross

3. Känsloreglering som en förmåga som kan läras ut

Emotionell intelligens (Mayer & Salovey 1990)

- Består av följande förmågor och färdigheter kopplade till dem
- Hierarkiskt formad, de undre förmågorna är förutsättningar för de övre

Begrepp	Centrala kunskaper	Exempel på färdigheter
Emotionell intelligens (Mayer & Salovey, 1997)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upptäcka och känna igen känslor 2. Använda känslor i sitt tänkande 3. Analysera och förstå känslor 4. Reglera känslor 	<ul style="list-style-type: none"> • Känna igen egna och andras känslor • Kunna uttrycka känslor och behov • Känslor som stöd för tankeprocesser • Känslor som hjälp i problemlösning • Öppenhet för känslor • Reflektiv observation av egna känslor • Reglering av egna och andras känslor på ett positivt sätt
Emotionell kompetens (Saarni, 2000)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medvetenhet om egna känslor 2. Iaktta andras känslor 3. Användning av kulturellt passande känslordförråd 4. Empatisk och sympatisk hållning till andras känslor 5. Åtskilja känsloupplevelse och känsloreaktion 6. Förmåga att påverka intensitet och varaktighet av negativa känslor 7. Medvetenhet om hur uttryck av känslor påverkar mänskorelationer 8. Känsla av känslokompetens 	<ul style="list-style-type: none"> • Medvetenhet om att man kan erfara flera känslor på en gång • Förståelse för känslouttrycken påverkan på andra människor • Förståelse över att relationer kan vara symmetriska eller ickesymmetriska

Källor:

- Eisenberg, N., Fabes, R. A., Guthrie, I. K., & Reiser, M. (2000). Dispositional emotionality and regulation: their role in predicting quality of social functioning. *Journal of personality and social psychology*, 78(1), 136–157. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.78.1.136>
- Gross, J. J., & Thompson, R. A. (2007). *Emotion Regulation: Conceptual Foundations*. In J. J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (p. 3–24). The Guilford Press.
- John, O.P., & Gross, J.J. (2004). Healthy and unhealthy emotion regulation: personality processes, individual differences, and life span development. *Journal of personality*, 72 6, 1301-33.
- Kokkonen, M. (2017). *Ihastuttavat, vihastuttavat tunteet: Opi tunteiden säätelyn taito* (3., uudistettu painos.). Jyväskylä: PS-kustannus.
- Saarni, C. (2000). *Emotional competence: A developmental perspective*. In R. Bar-On & J. D. A. Parker (Eds.), *The handbook of emotional intelligence: Theory, development, assessment, and application at home, school, and in the workplace* (p. 68–91). Jossey-Bass.
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9(3), 185–211. <https://doi.org/10.2190/DUGG-P24E-52WK-6CDG>
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (1997). *What is emotional intelligence?* In P. Salovey & D. J. Sluyter (Eds.), *Emotional development and emotional intelligence: Educational implications* (p. 3–34). Basic Books.
- Webb, T. L., Gallo, I. S., Miles, E., Gollwitzer, P. M., & Sheeran, P. (2012). Effective regulation of affect: An action control perspective on emotion regulation. *European Review of Social Psychology*, 23(1), 143–186. <https://doi.org/10.1080/10463283.2012.718134>